

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Departament Rolnictwa i Gospodarki
Żywnościowej

Informacja sygnalna

Wyniki wstępne

Warszawa, 30.05.2008 r.

BADANIE PRODUKCJI ROŚLINNEJ

WIOSENNA OCENA STANU UPRAW ROLNYCH I OGRODNICZYCH ¹⁾

Wstępnie szacuje się, że w bieżącym roku powierzchnia zasiewów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi jest nieco mniejsza od ubiegłorocznej i wynosi blisko 8,0 mln ha (zmniejszenie o ok. 0,2%). Według wstępnych szacunków nastąpiło zmniejszenie powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku ogółem o ok. 6% - do ok. 750 tys. ha. Mniejsza od ubiegłorocznej jest powierzchnia uprawy buraków cukrowych. Wstępnie szacuje się, że wyniesie ona ok. 235 tys. ha, tj. o 5% mniej niż w roku ubiegłym.

Stan zasiewów zbóż ozimych i rzepaku ozimego w połowie maja był zdecydowanie lepszy niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Ocena stanu zasiewów zbóż jarych była również wyższa od ubiegłorocznej. Straty zimowe i wiosenne w powierzchni zasiewów zbóż ozimych i rzepaku ozimego w bieżącym roku były podobnie jak w roku ubiegłym niewielkie – sięgały zaledwie od 0,1% do 0,8% powierzchni uprawy zbóż ozimych oraz rzepaku i rzepiku (w 2006 r. – od 1,4% do 4,8%, w 2007 r. – od 0,2% do 0,5%)

Wznowienie wegetacji w bieżącym roku nastąpiło bardzo wcześnie. Do siewów i sadzenia roślin przystąpiono o 3 tygodnie wcześniej niż w latach przeciętnych i o ponad tydzień wcześniej niż w roku ubiegłym.

Kwitnienie drzew owocowych na przeważającym obszarze kraju rozpoczęło się już w III dekadzie kwietnia. Sporadycznie występujące w kwietniu i w maju niewielkie przymrozki nie spowodowały uszkodzeń pąków kwiatowych, kwiatów i zawiązków owocowych na drzewach i krzewach owocowych oraz plantacjach jagodowych.

¹⁾Informacja zawiera wyniki wiosennej oceny stanu upraw przeprowadzonej w I połowie maja 2008 r. Oceny dokonano w oparciu o:

- ekspertyzy rzeczoznawców terenowych GUS opracowane na podstawie lustracji pól, łąk i sadów,
- wyniki badań stanu upraw w gospodarstwach państwowych i spółdzielczych.

Wiosenna ocena stanu upraw obejmuje również szacunek powierzchni zasiewów głównych upraw rolnych oraz szacunek strat zimowych i wiosennych.

Warunki agrometeorologiczne*

W bieżącym roku wznowienie vegetacji roślin nastąpiło bardzo wcześnie. Pod koniec lutego na prawie całym obszarze Polski wzrost temperatury powietrza i gleby spowodował wznowienie procesów fizjologicznych roślin i zaobserwowano ruszenie vegetacji zbóż ozimych, rzepaku ozimego i roślinności na trwałych użytkach zielonych. Stopień uwilgotnienia ornej warstwy gleby na początku okresu vegetacyjnego był dobry i zabezpieczał potrzeby wodne roślin. Na początku marca, głównie w zachodniej części kraju, korzystne warunki agrometeorologiczne umożliwiły wykonywanie pierwszych wiosennych prac polowych.

Ciepła i słoneczna pogoda w pierwszej i drugiej dekadzie marca sprzyjała obsychaniu pól i ogrzewaniu gleby, umożliwiając prowadzenie prac polowych na obszarze całego kraju. Rejonami w pierwszej, a na znacznym obszarze kraju w drugiej dekadzie marca przystąpiono do siewu zbóż jarych – owsa, pszenicy jarej, jęczmienia jarego, a także pszenżyta jarego. W trzeciej dekadzie miesiąca w wyniku ochłodzenia i opadów śniegu pogorszyły się warunki wykonywania prac polowych. Rozpoczęte w marcu siewy, kontynuowano w kwietniu.

Warunki termiczno-wilgotnościowe w kwietniu sprzyjały wzrostowi i rozwojowi roślin oraz powszechnie prowadzonym pracom polowym. Uwilgotnienie wierzchniej warstwy gleby na przeważającym obszarze kraju zabezpieczało potrzeby wodne roślin, a miejscami gdzie opady były intensywne, wystąpił nadmiar wody.

Lokalnie w pierwszej, a na znacznym obszarze kraju w drugiej dekadzie kwietnia żyto i pszenżyto ozime, a nieco później pszenica ozima oraz trawy łąkowe weszły w fazę strzelania w źdźbło.

W pierwszej i drugiej dekadzie kwietnia prowadzono rozpoczęte rejonami pod koniec marca siewy zbóż jarych, a pod koniec miesiąca na przeważającym obszarze kraju prace te zakończono. W trzeciej dekadzie kwietnia stopniowo zaczęły pojawiać się wschody tych roślin. Poranne przymrozki hamowały nieco wschody roślin jarych oraz spowalniały tempo ich wzrostu.

W drugiej i trzeciej dekadzie miesiąca powszechnie sadzono ziemniaki, wykonywano siew buraków cukrowych, a w trzeciej dekadzie kwietnia rozpoczęto siew kukurydzy uprawianej na zielonkę i na ziarno. W połowie miesiąca na plantacjach rzepaku ozimego rozpoczęło się wykształcanie pąków kwiatowych, a pod koniec miesiąca (głównie w południowej i zachodniej części kraju) obserwowano jego kwitnienie. W końcu kwietnia lokalnie rozpoczęło się również kwitnienie traw łąkowych. Rejonami w połowie miesiąca, a prawie w całym kraju w trzeciej dekadzie kwietnia rozpoczęło się kwitnienie drzew i krzewów owocowych.

* Przebieg warunków agrometeorologicznych w okresie zimy oraz wstępną ocenę przezimowania i stanu upraw ozimych przedstawiono w notatce z dnia 25 kwietnia 2008 r. „Wstępna ocena przezimowania upraw ozimych”.

Tabl. 1. Temperatura powietrza i opady w okresie od jesieni 2007 r. do wiosny 2008 r.

Wyszczególnienie	Średnia krajowa temperatura powietrza		Średnie krajowe sumy opadów	
	°C	odchylenie od normy ^{a)}	mm	% normy ^{a)}
JESIEŃ ^{b)} 2007				
Wrzesień	12,8	-0,2	84,8	142,4
Październik	7,9	-0,4	33,5	71,5
Listopad	2,0	-1,1	50,3	118,0
ZIMA ^{b)} 2007/2008				
Grudzień	0,3	0,4	23,3	56,6
Styczeń	1,5	3,3	51,1	166,6
Luty	3,2	4,0	22,5	84,2
WIOSNA ^{b)} 2008				
Marzec	3,7	0,9	54,4	159,0
Kwiecień	8,4	1,0	51,7	134,0

a) jako normę IMiGW przyjmuje od 2002 r. średnie z lat 1971-2000 b) średnie miesięczne /obliczenia GUS na podstawie danych IMiGW/.

Ocena stanu upraw rolnych

Zasiewy ozime

W okresie siewów upraw ozimych w końcu lata i jesienią 2007 r. warunki termiczno – wilgotnościowe były zróżnicowane. Występujące w wielu rejonach kraju w sierpniu intensywne, nawracające deszcze utrudniały prowadzenie prac późniejszych i siew rzepaku ozimego. We wrześniu ukończono rozpoczęty w sierpniu siew rzepaku ozimego i przystąpiono do siewów zbóż ozimych, które powszechnie wykonywano w drugiej i trzeciej dekadzie miesiąca, a kończono w październiku. Przebieg pogody w październiku sprzyjał wykonywanym jeszcze siewom zbóż ozimych, kiełkowaniu ziarna, wschodom, wzrostowi i rozwojowi roślin oraz stwarzał korzystne warunki do prowadzenia dalszych prac polowych.

Od połowy września i w październiku w całym kraju obserwowano wschody zbóż ozimych.

Notowane w drugiej dekadzie października ochłodzenie spowolniło procesy życiowe roślin, a występujące okresy z dużymi wahaniami dobowej temperatury powietrza sprzyjały hartowaniu ozimin. W pierwszej dekadzie listopada obserwowano dalszy wzrost i krzewienie ozimin.

Występujące w drugiej dekadzie listopada znaczne ochłodzenie oraz opady deszczu ze śniegiem i śniegu przyczyniły się początkowo do spowolnienia procesów życiowych roślin, a następnie do zahamowania wegetacji.

Rośliny ozime w końcowej fazie wzrostu na jesieni były dobrze wyrosnięte i rozkrzewione. Utrzymująca się w pierwszej połowie grudnia wysoka, jak na tę porę roku temperatura powietrza

i gleby powodowała zakłócenie w zimowym spoczynku roślin. W trzeciej dekadzie miesiąca zanotowano znaczne ochłodzenie. Występujące w drugiej połowie grudnia spadki temperatury powietrza przy powierzchni gruntu, dochodzące do minus 10°C, a lokalnie dochodzące do minus 20°C były krótkotrwałe i nie spowodowały nadmiernego wychłodzenia gleby. Pomimo niewielkiej okrywy śnieżnej nie odnotowano w tym czasie uszkodzeń ozimin, ponieważ temperatura gruntu na głębokości węzła krzewienia utrzymywała się powyżej wartości krytycznych dla roślin.

W styczniu przebieg pogody nie stwarzał większych niebezpieczeństw dla zimujących roślin.

W lutym występujące głównie we wschodniej i północno-wschodniej Polsce spadki temperatury powietrza przy gruncie do minus 15°C, dzięki zalegającej dość grubej pokrywie śnieżnej nie spowodowały uszkodzenia ozimin. Lokalnie w lutym niewielkie uszkodzenia korzeni roślin mogły powodować dobowe wahania temperatury powietrza powodujące rozmarzanie i zamarzanie wierzchniej warstwy gruntu.

Przebieg pogody pod koniec lutego i w pierwszej dekadzie marca przyczynił się do ruszenia wegetacji w zachodniej części Polski, a dalsze ocieplenie i słoneczna pogoda w drugiej dekadzie tego miesiąca wywołała ruszenie wegetacji na obszarze całego kraju.

Z oceny przeprowadzonej w I połowie maja 2008 r. wynika, że stan zasiewów upraw ozimych jest bardzo dobry, a oceny upraw przez rzeczoznawców terenowych GUS są wyższe od dobrych ubiegłorocznych.

Tab. 2. Wiosenna ocena stanu upraw ozimych.

Lata	Pszemica	Żyto	Jęczmień	Pszemżyto	Rzepak i rzepik
	w stopniach kwalifikacyjnych ^{a)}				
1986-1990 ^{b)}	3,7	3,6	3,6	.	3,5
1991-1995 ^{b)}	3,6	3,5	3,4	3,4	3,2
1996-2000 ^{b)}	3,4	3,3	3,1	3,2	3,0
2001-2005 ^{b)}	3,6	3,5	3,4	3,5	3,4
2006	3,4	3,4	3,2	3,4	3,3
2007	3,7	3,5	3,6	3,6	3,7
2008	3,9	3,7	3,8	3,8	3,8

a/ Stopień ‘‘5’’ oznacza stan bardzo dobry, ‘‘4’’ - dobry, ‘‘3’’ - dostateczny, ‘‘2’’ - słaby, ‘‘1’’ zły, kłeszkowy.

b/ Przeciętne roczne.

Stan zasiewów **pszenicy ozimej** oceniono na 3,9 stopnia kwalifikacyjnego, tj. o 0,2 stopnia wyżej w porównaniu do roku ubiegłego, a także o 0,3 stopnia kwalifikacyjnego wyżej stosunku do średniej z lat 2001-2005. W przekroju wojewódzkim stan zasiewów pszenicy ozimej wahał się od 4,0 stopni w województwach: lubelskim, pomorskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim

do 3,7 stopni w województwach: dolnośląskim, lubuskim, i zachodniopomorskim. Stan lepszy niż przed rokiem wykazały wszystkie województwa z wyjątkiem zachodniopomorskiego, przy czym najwyższą różnicę w ocenie stanu upraw pszenicy ozimej odnotowano w województwach: podlaskim (wyżej o 0,4 stopnia) oraz łódzkim i warmińsko-mazurskim (wyżej o 0,3 stopnia), nieco gorszy stan plantacji pszenicy ozimej w porównaniu do roku ubiegłego zanotowano w województwie zachodniopomorskim (niżej o 0,1 stopnia).

Stan zasiewów **żyta** oceniono na 3,7 stopnia kwalifikacyjnego, tj. o 0,2 stopnia wyżej w porównaniu do roku ubiegłego i o 0,2 stopnia wyżej od średniej z lat 2001-2005. Zasiewy żyta najwyżej oceniono w województwie świętokrzyskim – na 4,0 stopnia, a najniżej w województwie zachodniopomorskim – na 3,5 stopnia. Wszystkie województwa poza kujawsko-pomorskim i zachodniopomorskim stan zasiewów żyta w bieżącym roku oceniły jako lepszy od analogicznej oceny z roku ubiegłego. Największą różnicę w ocenie stanu upraw żyta w porównaniu do roku ubiegłego wykazały województwa: łódzkie i warmińsko-mazurskie (wzrost o 0,5 stopnia) i podlaskie (wyżej o 0,4 stopnia), natomiast niżej o 0,1 stopnia oceniono zasiewy żyta w województwach: kujawsko-pomorskim i zachodniopomorskim.

Stan zasiewów **jęczmienia ozimego** oceniono na 3,8 stopnia kwalifikacyjnego, tj. o 0,2 stopnia kwalifikacyjnego wyżej w porównaniu z wiosenną oceną roku ubiegłego i o 0,4 stopnia wyżej niż średnio w latach 2001-2005, przy czym we wszystkich województwach z wyjątkiem województw: dolnośląskiego i śląskiego ocena ta była wyższa od ubiegłorocznej. Zasiewy jęczmienia ozimego najwyżej oceniono w województwach: opolskim, podlaskim i warmińsko-mazurskim – na 3,9 stopnia kwalifikacyjnego, a najniżej w województwie dolnośląskim – na 3,6 stopnia. Największą różnicę w ocenie stanu upraw jęczmienia ozimego w porównaniu z wiosenną oceną ubiegłoroczną wykazały województwa: warmińsko-mazurskie (wyżej o 0,5 stopnia) oraz podlaskie (wyżej o 0,4 stopnia), gorzej oceniono zasiewy jęczmienia ozimego w województwach: dolnośląskim i śląskim (niżej o 0,1 stopnia).

Stan zasiewów **pszenżyta ozimego** oceniono na 3,8 stopnia kwalifikacyjnego, tj. o 0,2 stopnia wyżej w porównaniu z rokiem ubiegłym i o 0,3 stopnia wyżej od średniej z lat 2001-2005. W przekroju wojewódzkim oceny stanu zasiewów wahały się od 4,0 stopni w województwie świętokrzyskim do 3,6 w województwie zachodniopomorskim. Ocenę lepszą od ubiegłorocznej odnotowano w 15 województwach, jedynie w województwie śląskim ocena była o 0,1 stopnia kwalifikacyjnego niższa od ubiegłorocznej.

Stan zasiewów **mieszanek zbożowych ozimych** oceniono na 3,7 stopnia kwalifikacyjnego, tj. o 0,1 stopnia wyżej od oceny z wiosny roku ubiegłego. Ocena ta była w bieżącym roku wyższa

od ubiegłorocznej w 15 województwach (wzrost wahał się od 0,5 do 0,1 stopni), a niższa od ubiegłorocznej w województwie pomorskim (niżej o 0,2 stopnia).

Stan plantacji **rzepaku i rzepiku ozimego** oceniono na 3,8 stopnia kwalifikacyjnego, tj. o 0,1 stopnia wyżej niż przed rokiem i o 0,4 stopnia wyżej od średniej z lat 2001-2005. Najlepszy był stan plantacji w województwach: kujawsko-pomorskim, lubelskim i łódzkim (oceniany na 3,9 stopnia kwalifikacyjnego), a najslabszy w województwie podkarpackim – 3,6 stopnia. Stan zasiewów rzepaku i rzepiku ozimego w 7 województwach oceniono jako lepszy od ubiegłorocznego, w 3 województwach ocena plantacji rzepaku i rzepiku ozimego była na poziomie roku ubiegłego, a w 6 województwach ocena była niższa od oceny na wiosnę ubiegłego roku. Największą różnicę w ocenie stanu upraw rzepaku i rzepiku ozimego w porównaniu z oceną ubiegłoroczną wykazały województwa: małopolskie (wyżej o 0,7 stopnia) i warmińsko-mazurskie (wyżej o 0,4 stopnia), natomiast niżej o 0,3 stopnia oceniono zasiewy rzepaku i rzepiku ozimego w województwie podkarpackim oraz niżej o 0,1 stopnia w województwach: lubuskim, pomorskim, śląskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim.

Tab. 3. Wiosenna ocena stanu upraw ozimych wg województw.

Województwa	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Pszenżyto	Mieszanki zbożowe	Rzepak i rzepik
	w stopniach kwalifikacyjnych ^{a)}					
Polska	3,9	3,7	3,8	3,8	3,7	3,8
Dolnośląskie	3,7	3,7	3,6	3,7	3,7	3,7
Kujawsko-pomorskie	3,9	3,7	3,8	3,8	3,7	3,9
Lubelskie	4,0	3,8	3,8	3,9	3,7	3,9
Lubuskie	3,7	3,7	3,7	3,8	3,7	3,7
Łódzkie	3,8	3,8	3,8	3,9	3,7	3,9
Małopolskie	3,9	3,8	3,8	3,8	3,7	3,8
Mazowieckie	3,8	3,8	3,7	3,8	3,8	3,8
Opolskie	3,9	3,8	3,9	3,9	4,3	3,8
Podkarpackie	3,9	3,8	3,7	3,8	3,8	3,6
Podlaskie	3,9	3,8	3,9	3,9	3,8	3,7
Pomorskie	4,0	3,6	3,7	3,7	3,5	3,7
Śląskie	3,8	3,9	3,8	3,9	3,8	3,7
Świętokrzyskie	4,0	4,0	3,8	4,0	4,0	3,8
Warmińsko-mazurskie	4,0	3,9	3,9	3,9	3,9	3,8
Wielkopolskie	3,8	3,6	3,8	3,8	3,6	3,8
Zachodniopomorskie	3,7	3,5	3,7	3,6	3,6	3,7

a/ Stopień "5" oznacza stan bardzo dobry, "4" - dobry, "3" - dostateczny, "2" - słaby, "1" - zły, klęskowy.

Zasiewy jare

W bieżącym roku korzystne warunki agrometeorologiczne umożliwiły prowadzenie wiosennych prac polowych już pod koniec lutego. Powszechnie do przeprowadzania orki wiosennych przystąpiono w pierwszej dekadzie marca. W niektórych rejonach kraju siewy zbóż jarych przeprowadzano już na początku marca, a powszechnie w drugiej dekadzie miesiąca prowadzono siewy owsa, pszenicy jarej, jęczmienia jarego i mieszanek zbożowych jarych. Nocne kwietniowe spadki temperatury oraz brak dostatecznej ilości wilgoci w glebie hamowały nieco wschody roślin jarych oraz tempo ich wzrostu. Przymrozki nie spowodowały szkód w uprawach, a poprawa warunków wilgotnościowych w końcu kwietnia i na początku pierwszej dekady maja przyczyniła się do zintensyfikowania wzrostu roślin.

Stan zasiewów zbóż jarych oceniono następująco:

- pszenicy jarej, jęczmienia jarego, pszenżyta jarego i mieszanek zbożowych jarych – na 3,6 stopnia kwalifikacyjnego.
- owsa oraz rzepaku i rzepiku jarego na 3,5 stopnia kwalifikacyjnego.

Oceny te były wyższe od ubiegłorocznych.

Tab. 4. Wiosenna ocena stanu upraw jarych wg województw.

Województwa	Pszenica	Jęczmień	Owies	Pszenżyto	Mieszanki zbożowe	Rzepak i rzepik
	w stopniach kwalifikacyjnych ^{a)}					
Polska	3,6	3,6	3,5	3,6	3,6	3,5
Dolnośląskie	3,5	3,5	3,5	3,5	3,7	3,3
Kujawsko-pomorskie	3,6	3,6	3,5	3,6	3,5	3,8
Lubelskie	3,8	3,7	3,6	3,5	3,7	3,6
Lubuskie	3,4	3,4	3,4	3,3	3,5	3,3
Łódzkie	3,6	3,6	3,6	3,7	3,6	3,6
Małopolskie	3,7	3,7	3,6	3,6	3,7	3,5
Mazowieckie	3,6	3,7	3,6	3,7	3,6	3,6
Opolskie	3,8	3,7	3,7	3,8	3,6	4,1
Podkarpackie	3,8	3,6	3,5	3,5	3,5	3,7
Podlaskie	3,5	3,7	3,5	3,7	3,6	3,2
Pomorskie	3,4	3,4	3,4	3,3	3,3	3,3
Śląskie	3,6	3,6	3,6	3,6	3,5	3,5
Świętokrzyskie	3,9	3,8	3,8	3,8	3,8	3,5
Warmińsko-mazurskie	3,5	3,6	3,7	3,7	3,7	3,6
Wielkopolskie	3,5	3,5	3,5	3,4	3,5	3,4
Zachodniopomorskie	3,4	3,3	3,3	3,3	3,2	3,2

a/ Stopień "5" oznacza stan bardzo dobry, "4" - dobry, "3" - dostateczny, "2" - słaby, "1" zły, klęskowy.

Przedwstępne szacunki powierzchni niektórych upraw (pod zbiory 2008).

Wstępnie szacuje się, że jarych zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zasiano około 3,5 mln ha, tj. o ok. 2,0% mniej niż wyniosła powierzchnia zasiewów w roku ubiegłym.

Powierzchnię ozimych zbóż podstawowych mieszankami zbożowymi ocenia się na ponad 4,5 mln ha, tj. o około 1,3% więcej niż wynosiła powierzchnia zasiewów w poprzednim sezonie wegetacyjnym. Ocenia się, że w porównaniu do roku ubiegłego nieco zwiększyła się powierzchnia uprawy pszenicy ozimej i jarej oraz żyta, a zmniejszyła się powierzchnia uprawy: jęczmienia ozimego i jarego, owsa, pszenżyta ozimego i jarego, a także mieszanek zbożowych ozimych i jarych.

Łączną powierzchnię uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wstępnie szacuje się na blisko 8,0 mln ha, tj. o ok. 0,2% mniej niż przed rokiem.

Ocenia się, że ogólna powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku łącznie ozimego i jarego wyniesie ok. 750 tys. ha, tj. o 6% mniej niż w roku ubiegłym, a powierzchnia uprawy buraków cukrowych zmniejszy się do ok. 235 tys. ha (tj. o około 5% mniej niż w roku ubiegłym).

Użytki zielone i plantacje koniczyny

W bieżącym roku ze względu na bardzo wczesne ruszenie wegetacji, a także dzięki dość korzystnemu układowi warunków wilgotnościowych w kwietniu i maju wegetacja roślinności łąkowo-pastwiskowej przebiegała wyjątkowo dobrze.

W maju br. stan łąk trwałych oceniono na 3,6 stopnia kwalifikacyjnego. Ocena ta jest o 0,2 stopnia wyższa od ubiegłorocznej i o 0,4 stopnia od oceny średniej z lat 2001-2005. W przekroju wojewódzkim oceny stanu łąk wahały się od 4,0 stopni kwalifikacyjnych w województwie świętokrzyskim i 3,9 stopnia w województwie warmińsko-mazurskim do 3,0 stopni kwalifikacyjnych w województwie zachodniopomorskim.

Tab. 5. Ocena stanu upraw.

Lata	Łąki	Pastwiska	Koniczyna
	w stopniach kwalifikacyjnych ^{a)}		
1986-1990 ^{b)}	3,4	3,4	3,6
1991-1995 ^{b)}	3,2	3,2	3,4
1996-2000 ^{b)}	3,1	3,1	3,3
2001-2005 ^{b)}	3,3	3,2	3,5
2006	3,2	3,2	3,4
2007	3,4	3,3	3,6
2008	3,6	3,6	3,7

a/ Stopień "5" oznacza stan bardzo dobry, "4" - dobry, "3" - dostateczny, "2" - słaby, "1" - zły, klęskowy.

b/ Przeciętne roczne.

Stan **pastwisk** oceniono na 3,6 stopnia kwalifikacyjnego. Ocena ta jest o 0,3 stopnia wyższa od ubiegłorocznej i o 0,2 stopnia wyższa od średniej z lat 2001-2005. W przekroju wojewódzkim oceny stanu pastwisk wahały się od 4,0 stopni w województwie świętokrzyskim do 3,1 stopni w województwie zachodniopomorskim.

Plantacje **koniczyny** w czystym siewie i w mieszankach z trawami oceniono na 3,7 stopnia kwalifikacyjnego i jest to o 0,1 stopnia wyżej niż przed rokiem i o 0,2 stopnia wyżej niż średnio w latach 2001-2005.

Ocena wielkości strat w uprawach ozimych

Warunki zimowania upraw ozimych były bardzo dobre, a straty w powierzchni na ogół mniejsze od niewielkich ubiegłorocznych.

Szacuje się, że do połowy maja zaorano lub zakwalifikowano do zaorania łącznie jedynie ok. 7,1 tys. ha powierzchni zasianej zbóż ozimych (0,2%) (w roku 2007 – 0,3%), w tym około 2,9 tys. ha pszenicy ozimej (w 2007 r. – 3,7 tys. ha), żyta ok. 2,1 tys. ha (w 2007 r. – 3,4 tys. ha), jęczmienia ozimego ok. 0,7 tys. ha (w 2007 r. – 0,6 tys. ha), pszenżyta ozimego ok. 1,2 tys. ha (w 2007 r. – 4,1 tys. ha). Powierzchnię rzepaku i rzepiku zaoraną i zakwalifikowaną do zaorania szacuje się na ok. 5,6 tys. ha, tj. 0,8% powierzchni zasianej (w 2007 r. – ok. 3,0 tys. ha).

Główną przyczyną zaorywania plantacji upraw ozimych podawaną przez rzeczoznawców terenowych GUS w bieżącym roku były straty powodziowe. Do pozostałych zaliczono małą obsadę roślin na 1 m² oraz inne przyczyny np. uszkodzenia spowodowane przez żerujące nornice i ślimaki.

Tab. 6. Straty w uprawach ozimych.

Wyszczególnienie	1986-1990 ^{a)}	1995	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
	w % ogólnej powierzchni danej uprawy									
Zboża ozime	0,5	0,1	0,2	0,6	3,4	0,1	0,4	1,9	0,3	0,2
Pszenica	0,5	0,1	0,2	0,5	4,5	0,2	0,4	1,5	0,2	0,2
Żyto	0,4	0,1	0,1	0,5	0,4	0,1	0,3	1,4	0,2	0,1
Jęczmień	2,5	0,3	0,8	3,1	27,4	0,4	0,5	4,8	0,4	0,4
Pszenżyto	.	0,1	0,2	0,6	1,5	0,1	0,8	2,8	0,4	0,1
Mieszanki zbóż	.	.	.	1,1	2,3	0,3	0,3	2,1	0,3	0,2
Rzepak i rzepik	4,2	1,2	0,9	5,0	38,1	1,6	1,3	2,9	0,5	0,8
Koniczyna	0,3	0,2	0,3	0,3	1,9	0,3	0,4	1,4	0,4	1,2
Poplony ozime	1,1	2,7	3,3	4,9	8,0	4,3	0,4	5,8	6,8	2,8

a) Przeciętne roczne

Straty w przechowywanych ziemniokach rolnych i ogrodniczych

Do przechowywania w okresie zimy 2007/2008 przeznaczono ponad 6,9 mln t ziemniaków, tj. ok. 59% zbiorów z 2007 r. (w roku poprzednim 65%). Straty w przechowywanych ziemniakach szacuje się na 12,6% ogólnej masy przeznaczonej do przechowywania tj. o 1,7 p. p. mniej niż w roku poprzednim. Największe straty w masie przechowywanych ziemniaków wystąpiły w województwach: zachodniopomorskim – 16,0%, śląskim – 14,5% oraz dolnośląskim – 14,0%.

Ze względu na niezbyt mroźną zimę, straty w przechowywanych warzywach były na ogół przeciętne, przy czym dla kapusty, cebuli i porów – nieco niższe od ubiegłorocznych, a dla marchwi jadalnej, buraków ćwikłowych i pietruszki – nieco wyższe. Straty wahały się od 17% ogólnej masy przechowywanej kapusty i pietruszki do 12% dla buraków ćwikłowych i porów.

Straty w przechowywanych jabłkach wyniosły ok. 12%.

Tab. 7. Straty w przechowywanych ziemniokach

Lata	Ziemniaki	Kapusta	Cebula	Marchew jadalna	Buraki ćwikłowe	Pietruszka	Selery	Pory
	w % ogólnej ilości przechowywanych ziemnioków							
1986 - 1990 ^{a)}	16	20	13	14	8	14	15	15
1991 - 1995 ^{a)}	16	18	13	15	10	14	14	12
1996 - 2000 ^{a)}	15	18	14	17	11	16	16	17
2001 - 2005 ^{a)}	12	18	14	17	12	18	15	14
2006	12	16	12	14	11	15	13	12
2007	14	18	15	14	10	16	14	13
2008	13	17	13	15	12	17	15	12

a) Przeciętne roczne

Ocena stanu upraw ogrodniczych

W okresie bardzo łagodnej zimy 2007/2008 nie odnotowano uszkodzeń mrozowych w uprawach sadowniczych i na plantacjach truskawek. Na skutek znacznego ocieplenia w marcu wznowienie wegetacji było przyspieszone. Kwitnienie niektórych gatunków drzew i krzewów owocowych rozpoczęło się rejonami już w trzeciej dekadzie kwietnia.

Warunki atmosferyczne podczas kwitnienia drzew i krzewów owocowych oraz plantacji jagodowych były korzystne. Drzewa i krzewy obficie zawiązały owoce. Rzeczoznawcy terenowi GUS informują jedynie o niewielkich uszkodzeniach przymrozkowych kwiatów moreli i brzoskwiń.

Ze względu na łagodną zimę zwiększyła się populacja szkodników drzew i krzewów owocowych. Majowe deszcze oraz chłody utrudniały walkę z chorobami i szkodnikami upraw sadowniczych.

Wczesna wiosna w 2008 r. spowodowała, że siewy warzyw gruntowych rozpoczęły się o około 2 tygodnie wcześniej niż w latach przeciętnych. Po okresie pierwszych siewów wykonywanych w pierwszej połowie marca, z powodu pogorszenia pogody w drugiej połowie miesiąca prace te zostały zahamowane. Powszechnie prowadzono siewy warzyw gruntowych dopiero w kwietniu. Dość niskie temperatury nocą utrzymujące się właściwie przez całą третią dekadę kwietnia i pierwszą połowę maja hamowały nieco wschody i wzrost warzyw. Majowe przymrozki w niewielkim stopniu uszkodziły pomidory wysadzone do gruntu w pierwszych dniach maja. Utrzymujące się dobre uwilgotnienie gleby zabezpieczające potrzeby wodne roślin, po przyjsciu ocieplenia może bardzo przyspieszyć rozwój upraw.